

HRVATSKA RIJEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pò godine K 6. — Za Šibenik na godinu donasjenjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazlike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapried plate. — Priobćena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Rasuda mješovitog povjerenstva o obćinskim izborima u Gornjem Primorju.

Prošlo je već mjesec i po dana, odakle je mješovito povjerenstvo razsudilo vrhu utoka prikazanog od Petra Andrijaševića i družine proti obćinskim izborima obavljenim u Gornjem Primorju mjeseca lipnja lanjske godine. Pravašima Gornjeg Primorja bi milostivo uručena dotična presuda, iz koje pravaši razabiru, 1. da je mješovito povjerenstvo pretresalo stvar ništa manje nego u 6 sjednica 26., 27., 28., 29., 30. i 31. siječnja; 2. da je nakon tog pretresanja našlo, da u sva tri tjelel preinači izpadak izbora i proglasi izabranim pravaške protivnike; i na koncu 3. da si mješovito povjerenstvo pridržava, da kašnje dostavi obrazloženje svoje nakon tolikog višednevnog, duševnog i fizičnog napora prihvaćene rasude.

Evo je dakle prošlo od tada više od jednog mjeseca i pò, a pravaši još čekaju, da im se uruče razlozi rasude, ili, kako točno stoji u knjavi razsudi, da im se uruči obrazložena rasuda. Uzaludno!

Medjutim je knjava rasuda žurno, savjestno po političkoj vlasti bila izvršena. Tek je imalo da prodje vrijeme neophodno potrebito za prepis, podpis i dopis — odma, hitnim dostojnom bolje stvari, inštalirana je nova obćinska uprava u Gornjem Primorju na 17 veljače. Tako je trebalo da bude, jer po zakonu na 20 veljače imaju se izopiti obćinski izborni imenici za nastajne obće izbore, pa je bilo nužno, i savjestnost je dužila političku vlast, da bar 3 dana prije tog roka inštalira Petra Andrijaševića, da u pripremi u kazalim promjene, koje bi mu duševnost nalagala da uvrsti u izborne imenike. Ta za Petrom Andrijaševićem, tim uzornim značajem, tom perlom Primorja stoji cijela hrvatska stranka. To je trebalo dokazati i ovom prilikom. Nu taj dokaz je naprosto sasvim suvišan, jer cijela Dalmacija zna, da gospoda mataduri hrv. stranke stoje za zloglasnim i propalim Andrijaševićem: on im je prvi, oni stoje za njim; oni su gori od njega, pravo je da ih on predvodi.

Nu skoro opet zaboravismo na rasudu mješovitog povjerenstva. Rasuda da bez obrazloženja, rasuda da bez razloga! Jeste li, čitaoci, igda čuli za sličnu rasudu? Toga je možda moglo biti u staro tursko doba; ali i u to staro tursko doba takova rasuda značila je zloraburu, nasilje, nepoštenje, jer bi i pošteni turski kadija tražio i navajao razloge za svoj sud. Ovdje naprotiv ima preko mjesec i po dana, da gospoda traže razloge za rasudu već prihvaćenu i izvršenu; ima preko mjesec i po dana, da se gospoda mješovitog povjerenstva muče i natežu

kako će tu svoju nesretnu rasudu obrazložiti. Takove sramote nikad, nijedan zbor sudaca doživio nije, niti je koja stranka takovo nečuveno nasilje imala da trpi.

Dok je pravašim uručena knjava rasuda klauzolom, da će im se kašnje uručiti „obrazložena rasuda“; dok pravaši ne mogu da doznadu za razloge rasude; i dok im je tako hoćimice onemogućeno, da ulože pritužbu na upraviteljno sudište; — dotle vidimo, da razni listovi utvaraške stranke komentiraju rasudu; isti, da je zakonita; znadu vam reći, koliko je glasova imala više jedna stranka od druge u svakom pojedinom tjelel itd. Lete pak i brozavke matadura hrv. stranke na sliku i priliku im Andrijaševića. Znaju oni valjad, da je rasuda pravedna i temeljna! Ta još traže razloge!

Jedno bi pitanje ovdje postavili, to jest ne samo jedno već nekoliko pitanja: jesu li razlozi najdeni i priobćeni samo matadurim hrvatske stranke; u tom slučaju, što gospoda misle o „uredovnoj tajni“; kane li se pošteno kriti i za uredovne tajne da ne bude moguće nama pravašim doznati istinu; ili bez da nam odkriju tajne t. j. nam još nepoznate razloge rasude, kane li dati poštenu rieč, da krivo radimo, kad ustajemo proti rasudi, jer je tom rasudom pravica pobjedila. Knjava rasuda, knjava pravica, knjava uprava!

Gospodo, pravaši čekaju razloge

Političke vesti.

Promjene u diplomatskom koru Austro-Ugarske. Na mjesto pariškog poslanika doći će dosadašnji poslanik u Vatikanu graf Sečen. Za poslanika u Vatikanu dolazi dosadašnji poslanik u Bukureštu princ Schönburg, a u Bukurešt pric Carl Fürstenberg. Za poslanika u Madridu dolazi dosadašnji poslanik u Hagu, graf Widenbruck. Osim ovih promjena naskoro će se morati popuniti i mjesto poslanika u Pekingu, Buenos Airesu i Meksiku, jer će dosadašnji poslanici u ovim prijestolnicama ili otići u mir, ili biti premešteni. Naskoro će otići u mir i poslanik u Japanu, baron Kall. Poslanik u Petrogradu, graf Berthold, ostat će na svom mjestu još ovoga proljeća, a onda će ga zamjeniti graf Duglas Turn-Valasina.

Sastanak njemačkoga cara s talijanskim kraljem. Car Vilim i kralj Viktor Emanuel sastat će se u Mletcima dne 25. do 27. o. mj. U svrhu dočeka njemačkoga cara čine se velike pripreme. Tako će se njemačkome caru u počast dati velika nautička zabava i svečanost. Kralj Viktor Emanuel zahvaliti će tom prigodom caru Vilimu, da je odlučio prigodom jubilarnih svečanosti u Rimu poslati prijestolonasljednika.

1211. sagradili samostan sa crkvom. Kralj im za uživanje dade veliki dio „gorske“ županije.

Cistercite iz Topuskoga osnovaše g. 1247. svoj samostan u Zagrebu. Sigurno je po Hrvatskoj bilo mnogo samostana cistercitskih, jer su i pape nastojali, da cistercite zamjene benediktince.

Iz dosad poznatih nam izpravah nemamo dokaza, da su u Hrvatskoj Dalmaciji, a po gotovo u šibenskoj županiji Cistercite nastupili benediktince, koji su i dalje ostali u svojim manastirima kao domaći sinovi, te i ako su poprimili bili u čem goder u preuredbe sv. Roberta, ipak zadržali su u bogoslužju staroslavenski jezik.

Niti se tomu jeziku opirao tada Rim, dapače ga je bio neposredno pripoznao i uoblastio u XII. obćenomu crkvenomu saboru illi u IV. lateranskomu (g. 1215.) u IX. članku u kojemu se kaže: „Budući da u raznim stranam u istomu jednom gradu i biskupiji istu pomešaju prvi različitih jezika, koji imajući živu vjeru, imadu razne obrede, osobitim načinom neredujemo, da biskupi takovih gradova ili biskupija nadju sposobne ljude, koji po različnosti obreda i jezika, njima obavljaju bogoslužje i crkvena svetotajstva podjeljuju, učeći ih slovom i izgledom“.

Prelom izmedju Španije i Vatikana na vidiku. U političkim madridskim krugovima se govori, da odgovor Vatikana na zadnju španjolsku notu nije ništa popravio napetih odnošaja. Vatikan ostaje na svom prvajšem stanovištu, da se ne može upuštati u pregovore sa španjolskom vladom, ako mu se prije ne pokaže sadržaj nove zakonske osnove o udruživanju, te se o njemu povedu pregovori. Ako se obistini ova viest, onda bi odnošaj izmedju Vatikana i španjolske postao veoma kritičan, te bi prelom bio neizbježiv. Ministar predsjednik Canalejas naime izjavio je 11. o. mj. u komori, da će zakonska osnova o udruživanju biti podnešena komori na pretresanje, a medju udruženja spadaju i crkvena udruženja i kongregacije. Canalejas je nadalje otvoreno izjavio, da ne može pregovarati s Vatikanom o sadržaju ove zakonske osnove, jer bi time bila povrijeđena suverenost španjolske države, koja hoće, da u nutarnjem zakonodavstvu bude sasma slobodna. Kako je poznato, Canalejas je još izjavio, da se španjolska ne boji preloma.

Kinezo-ruski spor. Rusko-kinezi spor, kako izgleda, sve se više zaštrava. Rusija tvrdi, da je ona izazvana, a ne da ona izazvile. Tako se javlja iz Petrograda, da uzbuđenje medju kinezim pučanstvom sve više raste, da se obavlja koncentracija četa, a oko Siskara da ima 150.000 vojnika. U Mandžuriji da se milica oboružava željeznicom, da se prenašaju provijanti i municije. Oduševljenje o toj proturuskoj agitaciji da je toliko, da se mnogi Kinezi vraćaju u zavičaj, e da mogu proti strancu vojevati. Sve kinezke novine da huckaju proti Rusiji. — Tko zna, hoće li se i opet poljane Mandžurije natopiti ljudskom krvlju?

Dolari i revolucija. „Financial News“ priobćuje zanimiv članak o pozadini meksikanske revolucije. Dva su glavna razloga dovela do mobilizacije: Revolucija u Meksiku, kaže nije djelo patriota, nego petro-uljskog „trusta“ u New-Yorku.

Ustanak, što ga je izazvala „Standard Oil Company“ nastao je usljed odluke meksikanskoga predsjednika Diaza, da se ukine monopol petroljskih „kraljeva“ Rockefellera i da dade velike koncesije za crpljenje kamenog ulja domaćim poduzećima. Mnogi financijeri meksikanske vlade postaću dioničarima meksikanskoga poduzeća „Standard Oil Company“ poslužila se svim sredstvima, da svlada utamnicu i povelja je bila u revijama tobože filantropsku borbu proti nasiljima predsjednika Diaza. Kad nije ništa pomoglo, stalo se naoružavati „desperados“, hitjući tako prisiliti Diaza, da ugovara sa „Standard Oil Company“.

A o samom naoružavanju i topovima iznosi „Daly Mail“, da je jednako importirano iz Sjedinjenih država.

Ova sabsorska odluka bila je malo godina kasnije potvrđena od pape Grğura IX. (1227 do 1241) u svojim „Decretales“ u kojima čitamo:

„Pošto u gradovim ili biskupijam imade puka „različitih jezika, Biskup imade nabaviti za njih „sposobne ljude, koji po različnosti jezika obave „njima obrede i svetotajstva podiele“.

Nego kroz to vrijeme na mjesto Cistercita pojavljuje se u Dalmaciji skoro utemeljen red sv. Frane Asiskoga.

O samomu utemeljitelju piše njegov suvremenik spljetski nadžakon i kroničar Toma: . . . „Iste godine (1212) na dan Uznesenja Bogorodice natazeći se na naučima u Boloniji, vidio sam sv. Franu, koji je propoviedao pred obćinskom polazom na plokat, u kojoj bio se je sakupio blizu čiel grad. Uvod njegovog govora bijaše: angjeji, ljudi, djavli. Od tih trojnih razboritih duhova, tako je napose i dobro razložio, da mnogi učenjaci, koji su bili tu prisutni, ostadoše ne malo udiviljeni o govoru prostoga čovjeka; niti se on držo načina propoviedaća, nego kao da bi se prosto razgovarao. Cielj njegov razgovor smjerao je na to, da uguši neprijateljstva i da utvrdi nagodbe mira. . . „Bog dade toliku moć njegovim riećima da po njima izmiri se veliki broj plemića, koji su do tada

Iz hrvatskih zemalja.

Bosanski sabor. Zasedanje bosanskog sabora trajati će još mjesec dana. Bugetna će debata potrajati još po prilici petnaest dana i tada će se pristupiti pitanju o otkupu kmetova. Jezična osnova u onom zasjedanju ne će doći na tapet. Tomu je svakako kriva sadašnja politička situacija u zemlji, odnošno vladini organi, koji se ustručavaju pred sadanju većinu izneti tako škakljivu stvar. Barun Pittner se nada, da će se do sljedećeg sabsorskog zasjedanja razbiti hrvatsko-muslimanska koalicija i da će Sribi opet doći jasnije do izražaja u razpravama jezične osnove.

Nasljednik Mikula. Nekidan je od kapi preminuo u Sarajevu odjelni predstojnik gospodarskog odsjeka zem. vlade bosanske. Kao nasljednika njegovih pronose se imena zast. Vukovića i okružnog predstojnika u Tuzli, Faglara.

Izbor za carevinsku vieću. Ovih dana imade se obaviti za izborni kotar kotorski izbor zastupnika u car. vieću. Kotor je naime izgubio svoga zastupnika smrću dra. Bjeledivića. Agitiraju za se tri kandidata: dr. Rudolf Sardelić, odvjetnik, dr. Božidar Vukotić, odvjetnik i Midžor, profesor. Rečki, da najviše izgleda imade dr. Sardelić.

Naši dopisi.

Netretva, 13 ožujka.

Mudro slovo kaže: „Quem Deus vult perdere, dementat“. Tako ti je s našim demokratima recte: Omanovcima. Kao da ih je, Bože mi prosti, vrtoglavica spojala. Uzvrpoljiti se i smeli ko mravi na glavni, te se hvataju poput utopljenjaka svakojakih sredstava, ne bi li našu opuzensku obćinu oborili i u svoje ruke ugrabili. Ali jok! Tvrdji su joj bedemi ad granita, o koje će oni skršiti svoje zube. Obćina naša čvrsta je na svom temelju poput živca kamena, te se ni zere ne plaši bitnesnih oluja.

Protivnici poput previjane lije, pod koprenom himbenog licumjestva i podle lukavosti, okrstiše našu obćinu klerikalnom, e da time kod velike kapije shodniji uspjeh postignu. Uz to skovaše preko tisuću utoka i bez repa i bez glave tako, da bi se čovjek grohotom smijao. Da utuku frate pretegi čak u XVI stoljeću do cara Ferdinanda I., dok o župniku Lekiću (Komin) i Tamburoviću (Opuzen) podlo podmeću, da ih može fratarski gvardijan po volji maknuti sa župe. — Bum! Polako mali Jovo.

Još im nije dosta. Oni bacaju dublje mreže. Po nekim odlomcima siju sjeme razdora i trube, da će se danas sutra opuzenska

Povjest grada Šibenika.

Piše pop Petar Kaer. (Nastavak).

16. Prvi Franovci u Šibeniku.

Svi samostani hrvatski za vrijeme narodnih vladara pripadahu benediktinskomu redu, taj se red u Hrvatskoj Dalmaciji uzdržav i za doba ugarske vlade.

Mi smo u prvom dielu ovih povjestnih crta (Pgt. 10) sabrali u jednoj skupini sve ono što nam je bilo moguće sakupiti o benediktinskim samostanima u šibenskoj županiji.

Povjest onoga crkvnogvoga reda kaže, da svrhom XI. vieka bila je počela propadati samostanska stega, te da je uspostavio, vode benediktinac sv. Kobert s nekoliko vriednih članova u Cistercium (Citeaux kod Dijona u Francuzkoj). Ovdje je sv. Robert g. 1098. osnovao tako zvani cistercitski red na podlozi staroga i slavnoga reda benediktinskoga. Novi se red brzo razširi po Francuzkoj, Italiji i Njemačkoj. Veli se, da je u Hrvatsku dopro već polovicom XII. vieka. Cistercite je volio i hrvatski kralj Andrija. On ih u Hrvatsku dozove g. 1205. iz Clairvauxa, najglasovitijega samostana njihovog. Redovnici se nastanu u Topusku, gdje su god.

MAUCONI
BESSEK

občina razdvojit se sjištedim u zapeku Rogotina. — Bravo! Gotovo je to? Samo stavite upraviteljstvo i birajte načelnika. Ali bi svakako logičnije bilo, da se sjištedi postavi na vrhuncu Rilića, barem bi se svježim sjeverom razhladile usijane glave.

Ni po žadala, da je tu sve. Njihova duhovna fiksotera proračunom tinja, a sada se već bezobrazno i danonice pomajla, pa ti do gustila uzavrije, kad ih čuješ, gdje na sva usta bulazne ovako: „Mi znademo, da ne ćemo dobiti, ali ipak ne damo mira!“

Drugi opet viču: „Ne bojmo se! Zemaljski je odbor za nas! Ne smeta ništa, što smo u manjini! Borimo se dakle.“

E pa! Svi slobodno prihvatite složno ko za očevu bradu, naša vam občina može darovati iz svakog tiela po jednu trećinu svojih glasova, pa ipak će te ostati na teciđu u absolutnoj manjini. Medjutim na megdan slobodno. Lomit ćemo bojno perje, pa ćemo viditi kome će zakukati crna kukavica,

Pravaš X.

Iz grada i okolice.

NIKOLA VITEZ DAPAR.

U četvrtak preminuo je u Benkovcu Nikola vitez Dapar u dubokoj starosti. Pokojnik je kao osoba uživao svačije pošovanje, te i radi svog imućstva bio u benkovčkoj okolini jedan od najuglednijih. Bio je dugogodišnji načelnik u Benkovcu, a za neko vrijeme je bio i zastupnikom na car. vieću, kao pravaš. Šibenski Sokol, kojemu je on pri posveti barjaka bio kumom, šalje oglaslanstvo na njegov spirovod, koji je danas u Benkovcu.

Pokoj vječni i slava Nikolii vitez Dapar!

„Civilizovanoj „Slobodi“. „Sloboda“

u našem pisanju nazrieva necivilizovanost te se pravi najvinom i najvećtom uzimajući do-slovice naše rieči. No uzprkos tome mi opet ostajemo djelice, što rekomo. Kada ono što radi i djeluje „Sloboda“ i oni oko nje značilo civilizovanost, onda, onda iskreno priznajemo, volili bi biti Afričani, nego onake vrste „civilizovanih“. Jesmo li se sad razumje li?

Pol čovjeka — pol službe. Ona mala mizerijica, koja na pola diei službice i zaslužbice sa očnuv izbilla je neku glupost u „Dalmati“. Hoće da naš grad i građanstvo prikaže surovim, radi stiske, koja je na ulici bila zadnjih dana poklada. Koliko je to glupo, toliko je lažno. Tim prigodama ima svudje stiske, a znamo da i u Zadru ima i ter kakve. No naš svijet se ne daje u nepristojnosti i surovosti. Koliko je on pitom vidio se po tomu, što od mnogo mjeseci u gradu se nije dogodio nikakav nered, a s ovim je odgovoreno i glede redarstva. A ona mizerijica: pol čovjeka — pol službe — bolje bi učinila, da se briga za „kruh svoj svaganjji“, nego li da se zadire o ono, što nije istina.

Novi barski nadbiskup. Ovih je dana slijedio imenovanje barskog nadbiskupa u osobi Mm. P. O. fra Mate Karduma, bivšeg Provincijala franjevačke Redodržave Presv. Odkupitelja. Kako iz pouzdana izvora doznajemo M. P. Kardum se je radi bolesti zahvalio na ovom odličnom imenovanju. Odavna slaba zdravlja, u zadnje doba i njegove se bolesti pomnožaše, te razumijemo otklonjenje visokog ali ujedno i toli težkog dostojanstva za nje-

Za prvi samostan sv. Frane u Šibeniku nemamo suvremenih izprava koje bi nam točno kazale, od koga je bio utemeljen, ali u predaji samostanske obitelji današnjih konventualaca sačuvala se je uspomena, da ga je utemeljio blaženi Cvjetan (Florius) jedan od suputnika sv. Frane. Pošto se pak taj manastir spominje od povjestničara Reda već god. 1221., valja nam zaključiti, da se obiteljski predaja ne daje umalovažiti, tim više kad nam je izvjestno poznato, da je sv. Frane utemeljio i drugih manastira u našem Primorju i da su to isto učinili njegovi prvi učenici.

Za blaženoga Cvjetana imademo slijedeće podatke, koje je sakupio iz starih manastirskih kronika i izprava blagopokojni i zaslužni otac Fabianić, „Dok je sv. Frane podizavao u Zadru prebivalište svojim duhovnim sinovima, dodjohše Pašmanci i zamoliše ga, da bi glavom do njih došao; svetac zapriječ posla tamo fratra Cvjetana (Floria) su-druga njegovog putovanja.“ „Pašmanci dočekah ga velikim slavjem i veseljem, a plemenita obitelj Klokočića (Clocoeca) darova mu crkvu i kuću u mjestu „Kraj“ u kom se on nastani sa još nekoliko fratra i tu umre kao svetac.“

Nije nemoguće, da su Šibenci zaneseni od vanredne kriposti i od neumornog rada, tog sve-

govo zdravstveno stanje. Na 23 prošloga februara M. O. Kardum ušao je u 50. godinu života.

Lične viesti. Od prekojučer boravi u našem gradu na ratnom brodu „Fantasie“ pod morlovdu Juli pl. Ripper u svom službenom poslovu.

Umjetni gnjoj. Jučer je odputovao prvi teret od 30 vagona umjetnog gnjoja iz tvornice „Sufid“ za Italiju. Isti će biti upotrebljeni za raznovrsne pokuse.

Podnevno pucaње iz topa. Na molbu ugledne občine doskora će se i ovdje uvesti hitac iz topa na podne. Po odredbi dotične vojne vlasti odnosni će top bit smješten na tvrđavi sv. Ane nad gradom, odakle će svakog dana baš u podne izpaliti hitac. Ovo je bilo potrebno za uređenje gradskih ura, koje su se notorno odlikovale svojim nesuglasjem u odbijanj satova.

Naknadno novačenje kod mjestnog c. k. kot. nadopunitbenog zapovjedništva ratne mornarice (kuća Tafr sućelice c. k. Okružnom Sudištu) slijedit će u ponedjeljak dne 20 t. mj.

Ponovno izložene obč. izbornik listina sledi dnevom 20 t. mj. na jednak način kao i prvo t. j. u svim dotičnim središtima određeni izbornih odsjeka III. tielo, dok će one za I. i II. tielo biti izložene samo u obč. Uredu. Utoci proti odlukama obč. Upraviteljstva usljed već prikazanih utoka mogu se podneti kroz osam dana, dok traje drugo izloženje.

Vrulje se još ne uređuju, još su uvijek oni komadi ondje zavadjeni, pa za to još jednom upozorujemo na tu opasnost po javno zdravlje c. k. pomorsku vlast, jer ne bi rada da se ona makne, kad se već budu počele osjećati pogubne posljedice onog kužnog kořila.

Nasljednikom današnjeg upravitelja c. k. kotarskog Poglavara g. J. pl. vit. Rešetara po viestima koje se spouzdanošću pronose, biti će gosp. Kalebčić, što se je još odavna glasalo.

5000 navrnutih loza. Podloga: monticola, aramo i riparia X reupestri. Bir: marašitina, čarapar, lasina, plavina i druge. Može ih se nabaviti u Vodicama preko „Blagajne za štednju i razjmove.“

Pokrajinske viesti.

Rovarenja. Pišu nam iz Poljica 16 o. mj. Demokratska glasila i družina im raztrubila ovih dana po novinam da Poljičani žele, neka im se birališta razdiele na tri odsjeka. Javljamu Vam, da to u Poljicima nije nikomu ni na pamet palo. Naprotiv sveobća je želja, da sva Poljica pri svojem prvom ujediniženju skupno se prikažu na izbore uprav na starinskom mjestu Građu kod Gata, gdje su njihovih pradjedovi birali kakodjer skupno svoje upravitelje. Dušmani i izdajice Poljica rovareli su u Beču kod ministarstva i kabinetske kancelarije, osujete sankciju. Nije im uspjelo. Upravmo se u razboritost namješništva i zem. odboru, da će im se izjaloviti i ovaj drugi pokušaj.

† Pera ud. Vrsalović rodjena Štambuk u 69 godini života preminula je u Novomsetlu kod Selaca na Braču dne 15 o. mj. Obitelji i svoji naša žalovanja.

Budući ravnatelj pošta u Zadru. Iz Zadra smo primili dopis u zadnji čas, u kojem nam se tuže radi toga, što se radi da na iz praznjeno mjesto ravnatelja dodje jedan politički činovnik. Mi shvaćamo kao opravdanu njihovu pritužbu te se nadamo, da će kompetentni faktori uvažiti njihov zahtjev i imenovati za ravnatelja jednog stručnjaka. Na žalost

tog muža i njegovih sudrugova, zaželili imati ih kod sebe, te poput Pašmanca i oni zamolili blaženoga Cvjetana, da bi prišao k njima sa nekoliko svojih fratra. Cvjetan odazvavši se pozivu, utemelji franovački manastir u Šibeniku, ostavi u istomu nekoliko svojih drugova, te povrativši se u Kraj, tu svrši svoj sveti život.

Šibenčani dakako da su morali brinuti se već prije dolaska franovaca, gdje će ih smjestiti i gdje će se oni Bogu moliti, to jest odrediti im stan i crkvu, jer je izključena mogućnost, da su ubožni sinovi sv. Frane to po sebi i o svom trošku mogli učiniti.

Povjestju je dokazano, da predjel na kojemu su se nastanili prvi franovci u Šibeniku bio je na južno-istočnoj strani grada, u tako zvanim Vrtlim (Orti), gdje se danas nalazi župa Varoš.

Ali gdje je uprav bila u Varošu prva crkva i samostan franovaca ne more se nego samo nagadati, jer od stare crkve i samostana nije nam ostala nikakva uspomena, niti u suvremenim spisima, niti u kasnijoj predaji, niti napokon u kakvim sačuvanim ruševinam.

ova tužba dolazi prekasno i zaludu, jer po-stojimo već pred gotovom činjenicom.

Prsten izvanredne ciene. Gosp. Duje Vežič, posjednik Gradac (Gornje Primorje) Dalmacija, posjeduje jedan zlatni prsten, sa-stavljen ništa manje nego od 164 [(sto šesdeset četiri) poljućica i malih veriga. Prsten je tako preživ, da se mogu sve moguće figure s njim napraviti. Promjer mu je od 2 cent. i 3 milim. a debljina 4 milim. Ovaj prsten, koga su i vještaci jedinim ove vrsti na svijetu priznali, mora da ima osobitu važnost za arkeologe, jer je prsten našast otrag pedeset godina u drevnim ruševinam zvanim „Sladinac“ podnu Neretve (Dalmacija). Nadamo se, da će se zanimanci zauzeti, da ovo neprocijenjeno sakriveno blago ne stoji kod jednoga privatnjika!

Julije pl. Justh u Dubrovniku. O Dubrovnik je stigao bivši predsjednik peštanskog parlamenta i vodja jednog krila 48-smaša; Julije pl. Justh, koji će tamo zadržati tri tjedna.

Francuski bivši ministar u Dalmaciji. Bivši ministar predsjednik Clemenceau krenuo je ponovno na naučno putovanje, te će se u prvom redu zaputiti u Dalmaciju. Clemenceau će dulje vremena ostati u Splitu i baviti se proučavanjem naših spomenika.

Priestolonasljednik na Rabu. Priestolonasljednik Franjo Ferdinand posjetio je u ponedjeljak poslie podne Rab. U odsudstvu gradonačelnika pokloniše se visokom gostu občinski prisjednici. Priestolonasljednik Franjo Ferdinand izrazio se pred ovima vrlo povoljno o liepom utisku, što učinioe na nj prirodne liepote otoka. Posebno se je priestolonasljednik interesirao za promet stranaca.

Iza kratkoga boravka odputovao je priestolonasljednik na svojoj torpiljarki natrag put Briona. Na polazku priredilo mu je mnogobrojno sakupljeno građanstvo velike ovacije.

„Hrvatski Dom“ u Zadru. Gradišće za „Hrvatski Dom“ u Zadru je već kupljeno. Obasiže 2392 četvorna metra te je položeno izmedju Vrešunove palače i austro-ugarske banke sjedne strane te zgrade financijske straže s druge. Polovica tog zemljišta bila je občinska, no ova ju prodade. Druga polovica bila je vlasništvo g. A. Jankovića.

Namjestnik Nardelli, poslie odluljeg boravka u Beču, povratio se u ponedjeljak u Zadar.

Hrvatski sabor odgođen. Na koncu prekojučerašnje sabsorske sjednice ustao je ban Tomasić i izjavio, da budući je potrebno, da se za dalje razpravljane zakonske osnove o povišenju učiteljskih beriva nabave podatci proračuna pojedinih občina, te pošto se sabor ne može složiti u jednoj adresi, pa prema tome u pomanjkanju ostalih zakonskih osnova, postaje daljne zasjedanje sabora bezpredmetnim, služu se ovlaštenjem kraljevskog reskripta i odgadjaa sabor na neizvjestno vrijeme.

† Ante Pavličev. Sasma nenadano preminuo je prekjučer u Zadru Antun Pavličević, ravnajuci učitelj u miru. Tek je istog jutra svršio satove pouke, pozilo mu i za čas bio je mrtav prvi, učitelj hrvatske pučke škole u Zadru. Bile su mu 63 godine, koje je nosio kao mladici. Klub stranke prava u Zadru gubi u njemu oduševljenog i revnog člana. Vječni mu pokoj plemenitoj duši, a uciviljenoj obitelji nek ublaži bol naša i obća sućut za vriednim pokojnikom.

Naše težnje. Primamo od turističkog društva „Adria“ u Gracu. „Poznaš li onaj kraj u kome linu cvati. Gdje s' u tamnom lišču naraćaa zlatna žuti? “ U kome nije zatirala, u kome ne odzvanja tiha i duboka čežnja Mišnoga, ona potajna žudnja za domovinom, za sunčanim sjajem i sinjim morem, za zelenom gorom i razkošjem cvieća, kada u sjevernim krajevima u Martu oluja biesni, kada novembarska magla, što uplja svijetlost, prekrije predjele gumim sivim velom a stroga zima sve u svoje ledene okove sputa. U kome se ne budi onaj blestavi san o suncu, što ga je sjeverno preko Alapa spasila, u danima nevolje i oćajanja, u bieg raztjerana četa vjernika zadnjeg gotskog kralja Teje, ka zadnji i jedini ostatak iza poruštene sreće, a koji je čak od onih zaboravljenih, skoro basnovitih dana preživio Hohenstaufovce, Goethea i Wagnera u duši sjevernih naroda sve do danas.

Ali dok je onaj san, ona čežnja vodila hiljade i hiljade kroz sva ta vremena po izrivljenim putevima u Italiju, k ovoj zreloj, razkošnoj liepociti, koja se medju dva sinja mora izpod južnog sunca pružila, dotle je druga zemlja spavala pod istom geografskom širinom i svijetlosti, pod istim suncem, a jednako bogata po liepoti i historijskim uspomenama, spavala je Dalmacija kao očarana knjeginjica uspavana u svom djevičanskom snu modrim bljeskavim jadranskim valovima,

Društvo „Adria“ stavilo je sebi za zadaću, da ovu divnu zemlju sunca sa njenim netaknutim i neizkopanim blagom učini svima pristupaćnom, da dignu sine kletvu i da ju probudi iz sna, u kojemu je do sada zaboravljena ležala, da je otvori svima, koji će doći, da se dive njevoj liepoti, da traže lieka u liečivoj snazi njenog sunca i modrih valova, što njene obale oplakuju, da po njoj love u slobodnom lovu, da ribaju sa osamljenjem obale, da se penju na briegove, da jedre i voze uzduž njezine obale, razkomadane dragama, uvalama i zaljevima ili da plove medju otocima i po otvorenom moru, da omogući pristup onima, koji će doći da iztražuju i proučavaju njezinu morskiju i kopnenu faunu i floru, njezine zanimljive pučke „tipove“ i njezinu povjestnu prošlost, bogatu promjenama, spomenicima i uspomenama ili da kao umjetnici traže novih boja novih motiva, — svima ovima hoće društvo „Adria“ da olakša pristup k zaboravljenoj, divnoj „zemlji vječnoga sunca“.

Društvo je ustanovljeno u Gracu, glavnome gradu Štajerske, a u maju prošle godine bi osnovana sekcija u Beču, kojoj je već kroz ovo kratko vrijeme pristupilo šest stotina članova. Ta činjenica sama po sebi dokazuje, da je u središtu države obstanak naše sekcije ne samo moguće, nego i potrebit.

Cilj našega društva je težak, ali plemenit i patrioćičan. Riešenje njegovo zahtjeva u prvom redu, da se postigne popust na svim željeznicama, što vode na jadransko more, te na pomorskim prugama dalje obalom, da se prireduju jeftina društvena putovanja, predavanja o zemlji i kursevi za hrvatski i talijanski jezik. Naša zadaća je takodje, da se uredi „bureau“ za davanje svih mogućih informacija, i to sa sjištedim u Beču i sa sjištedim u gradovima Dalmacije. Namisao je naša takodjer, da podignemo „društvene domove“ na zgodnim mjestima uzduž obale i da izdavamo mjesečno svoj „Vjesnik“, u kojemu će se tiskati sastavci o zemlji i narodu. Sasvim je naravski, da ćemo podupirati u svemu interese austrijske turisticke na Kopnu dalmatinskom i na onim otocima jadranskog mora, što ih stranci najviše pohadjaju.

Ako se društvo do sada može pohvaliti samo čednim uspjesima, to se ono, osokoljeno sveobćim interesom, osjeća voljnim za radom, te će neumorno nastaviti svoj rad oko društvenog napredka. Odlučna imena naših članova jamče za ozbiljnost naših namjera i za postignućje naših ciljeva.

Pod ovim auspicijama molimo sve naše članove, prijatelje i dobrotvore, da se zauzmu za naše društvo, koje bez ikakve sebice koristi hoće da pomogne zemlji u njezinu nastojanje, da dodje do svojih dosad zapuštenih prava, što ju po prirodi idu. Naša je tvrda volja, da koristimo zemlji, koja netaknuta i čila, kao pravo diete prirode, sa taminim obrazima i zamišljenim očima snieva o svojoj budućnosti, te u svojoj mladenačkoj dražesti, liepoti i svježosti na svoje zanosne obožavooce čeka.

Razne viesti.

Krva statistika. Ovih dana objelodanjen je službena statistika smrtnih osuda u Rusiji, statistika, koja kao i svaka službena statistika, naročito ove vrste, daleko zaoštuje iz pravog stanja stvari ali koja ipak čak i takva, pruža jednu jezovitu strasnu sliku:

Godine 1905. pogubljeno je temeljem sudbene presude ili bez nje 900 osoba; 1906 1605 osoba; 1907. 1 hiljada 180 osoba; (1692 smrtno osude) 1808. 983 osoba; (2131 smrtnih osuda); 1909. 717 osoba; (1551 smrtna osuda); januar—oktober 1910 150 osoba, ili ukupno više od 5500 osoba.

U sukobima sa policijom i vojništvom: Godine 1905 je ubijeno 22.630 a ranjeno 33.524 osoba. Osim toga pogromi (pokolji), koje je vlada priredjivala pomoću crnih četa) u oktobru 1905, imali su za rezultat: 8600 mrtvih i ranjenih 1906. broj žrtava kažnjenih ekspedcija u baltiskim provincijama iznašao je 1200. Od 1. septembra 1905. do 1. septembra 1906 bilo je 638 pogroma u koje je i policija bila umješana. Pogromi su izvršeni na 30.075 porodica, od 158.101 duša, od kojih je 0.37 ubijeno a 1190 težko ranjeno. I nada sve ovo dolazi progrom koji su pobješnjeli vojničke čete izvršile u Sidlenu i u kome je ubijeno i ranjeno oko 700 osoba.

Za vrijeme ovoga razdoblja su stotine hiljada poslana u prognostvo. Broj zatvorenih popeo se sad na 225.000, od kojih su oko 45.000 na robiji s tećkim radovima. Kakav je njihov položaj to najbolje pokazuje broj samouijestava u zatvorima kojih je samo u jednoj, 1909, godini bila 112.

Japanski domovi. Kakav je život u Japanu, to nam najljepše pokazuje jednostavnost i nepokvarenost japanskog ukusa.

Njihove su kuće prostrane, ali bez temelja. Lake drvene pilke, koje su usadjene u kamene ploče, pridržavaju krov, a njihove vanjske i nularuje stene nisu ništa drugo, nego lahke, rešetkama providjene ravine, koje se dadu amo tamo pomicati ili po želji posve ukloniti.

Te su stene pokrivena i ukrašena poluprozirnim papirom.

Pod u sobi pokriven je vrlo čistim i podstavljenim sagom. U sredini sobe nalazi se jedna plitka i četverouglasta kovinom obrubljena udubina, koja služi za kuhanje i loženje.

Japanci nemaju absolutno nikakvog pokućstva. Tu nema nikakvih stolaca, stolova, kreveta, divana, slika, nikakvih liepih sitnica.

Debeli sag na podu nadomješta stolice, stolove i krevete. A da bude uvijek čist, ostavlja se cipele i čizme pred vratima. Pošto nemaju pokućstva, nemaju ni svih onih velikih i mnogobrojnih briga, koje su s tim stvarima u savezu.

Kako su im drveni pribor i neke malene zdjele, jedino stolno posuđe, to su im tanjuri, čaše i stolno rublje čisto suviše stvari.

Radi toga je i njihov život vrlo jednostavan ali tako, da se u toj jednostavnosti ni najmanje ne gubi bitna finoća obrazovanog života. Pače nema naroda, koji bi tako tako izbirljiv i točan u izboru jela, koji bi pokazivao toliko ukusa u odievanju i koji bi bio tako susretljiv kao što su baš Japanci.

Razni domaći kućni poslovi obavljaju se gotovo svi klečeći. A kad se približi noć, unášaju se u sobu ugrijani pokrivači, koji se razprostiru po sagu. S jednim takovim pokrivačem pod sobom, a s drugim kao pokrivalom površ sebe spava se kao u kakovom udobnom i razkošnom krevetu.

Poslie večere je običaj, da se svi članovi obitelji okupaju u toploj kupelji.

Imate li bolest?

reumatičnu, uloge, glavobolju, bol zuba? Jeste li si kroz propuh, nahladu, pokvarili zdravlje? Uzmite Fluid m. d. M. „ELSA-FLUID“, koji ublažuje bol, lieči i kriepi. U istinu valja! Nije to samo preporuka! 12 bočica K 5.— Proizvadžac je samo ljekarnik Feler u Stubici, Elsatrg broj 64 u Hrvatskoj.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavalac i odgovorni urednik: Josip Drezga.

ZAHVALA.

Pučanima Starigrada, velecienjenom svećenstvu i učiteljsvu mjestu i okolice, slavno obćinskoj upravi, svim prijateljima, zncancima i ostaloj p. n. gosposdi Starigrada, Šibenika, njihova okoliša i od drugdje, te se molitvom sjetiše pokojnoga našega oca

Ivana Skarpe

ili nam ma na koji način izkazaše plemenito srce svoje, a da nam u našoj žalosti utjehe pruže, iz svega srca zahvaljujemo.

Braća: Vicko, Fran i Mihovio za se i rodbinu.

STARIGRAD-ŠIBENIK, 18. III. 1911.

HRVATI! KUPUJTE ŽIGICE „SV. ĆIRIRA I METODA!“

Najsavršeniji gramofoni i ploče

sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim providjeni znakom „Andjoo“

Dobivaju se u knjižari i papirnici: **IVAN GRIMANI ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.**

Šalje na zahtjev oclonik i popie komada badava.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Prodaje se

radi premješ-taja pokućstva kod kotarskog poglavara od 2 do 4 po podne.

Zahtjevajte cigaretni papir

„JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru 20% od čiste dobiti

Najfinija vrst — Elegantno opremljen

Skladište na veliko:

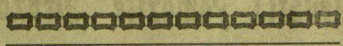
Hrvatska knjižarnica V. Göszi - Zadar 8—30

Novouredjena

Ivornica konopa Petra Kočeića iz Splita u Murteru - Kramina

— preporuča se gg. ribarima i trgovcima. — Ciene umjerene, poslužba brza.

Mužki

koji hoće, da očuvaju svoju kosu od peruta, od opadanja i da ne osjede, a žele, da im kosa bolje raste i gušća bude, neka upotrebljava

STECKENPFERD BAY-RUM (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E.

u flašama po K 2.— i K 4.—. Dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama, parfumerijama i brijacnicama.

Āko Vi

ne možete jesti, te se čutite bolestan, to će Vam

lječničko izpitani

Kaiser'ovi

Želudčani

Pfeferminckarameli

sjegurno pomoći. Dobiti ćete dobar tek, želudac se opet uredi i ojači. Radi oživljujućih i okriep-ljujućih svojstva, neobhodno potrebiti na putovanjima.

Jedan omot 20 i 40 filira.

Prodaje:

Carlo Ruggeri, cent. drogerija i Vinko Vučić, drogerija u Šibeniku. 4—12

Objava!

Zašto se ne obratite pri kupovanju vaših potrebština ravno na tvrdku

Jaroslav Kocian

-- Tkaonica i odpravništvo -- Ktronove u Mel. (Česka).

koji zgotavlja i ima uvijek na skladištu sukna za odieła, zimsko kapute i t. d. Zajamčeno boje. Kanafasa, platna, flanela, ubrusa, ručnika, jastuka, porketa, sifona.

Ciene su najjeftinije.

Naručbe preko 18 kruna šaljem franko.

Tražite uzorke.

Može se dobiti 30 do 40 m. odpadka 3 do 15 m. dugog za 18 K do 25 prema vrsti

- Od odpadaka se ne šalju uzorci. -

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

udržava od 16. jula 1910. sljedeće glavne pruge:

- Trst—Metković A (poštanska) Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati posl. podne povratka svake subote u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković B (poštanska) Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslie podne; povratka svake sriede u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković C (poštanska) Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslie podne; povratka u četvrtak u 6 sati prije podne.
- Trst—Korčula (poštanska) Polazak iz Trsta u utrak u 5 sati poslie podne povratka u ponedjeljak u 6 sati prije podne.
- Trst—Šibenik (poštanska između Pule i Zadra) Polazak iz Trsta svake subote u 6 sati prije podne; povratka u četvrtak u sati 12:45 poslie podne.
- Trst—Metković D (trgovacka) Polazak iz Trsta svake nedjelje u 6 sati prije podne; povratka svake nedjelje u 6 sati prije podne.
- Trst—Vis (trgovacka) iz Trsta u četvrtak na ponoć; povratka svake sriede u 8 sati prije podne. 27. VII. 10

Nikad više!

vanje liepe, mekane i nježne kože. Komad stoji 80 filira, a dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parfimerije itd.

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I :: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTAŃAČENOG ROKA IZPLATE. ::

IMADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONIĆU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPANAKA. IZRADIJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ĆINOVIĆIMA, C. KRALJ. VOJNIČTVU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

Insam & Prinoth
u Sv. Ulrihu, Gröden (Tirolska).

Utemeljeno godine 1820.

Višje puta nagradjeno.

Kiparske radnje iz drveta za crkve Kipovi svetaca, oltari, propovjedanice križni putevi, razpela, jaslice i t. d. Katalog uzoraka s cijenama daje se badava. Za dostavu naručbe do štaćije uključivo sa škrinjom, ne plaća naručitelj. 24-9. 911.

Tiskanice

za obćine i župske urede — dobivaju se — uz vrlo nisku cienu u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineških srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Bogati ilustrovani oclonik. Tvornička stalna ciena.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Važno za svakoga!

Podružnice: Via Giulia br. 20. Telefon br. 1930.

Gustav Marko i drug Trst

Centrala: Via Coroneo 45.

Tekući račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke. Vlastita tvornica za ured porcelane i izradba svakovrstnih kipova po uzorku za oveće naručbe.

Veliko skladište stakala prostih, apaniranih i za ured.

Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano sudje, ocakline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike količike naročitih tvari u ocaklini, porculani.

Ciene umjerene koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev šalju se cienići badava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim našim trgovcima.

Podružnice: Via Barriera vecchia br. 33. Telefon br. 1930.

26. II. 10.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA
:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralka DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
 DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
 PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 180.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTU KURENTU
 I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
 INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DE-
 VIZE SE PREUZIMLJU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA
 SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
 - - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
 NICE, ZALOŽNICE, SREČKE, VALUTE, KUPONE.
 PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAČIVANJE.
 OSJEGURANJE PROTIV GUBITKU ŽRIEBANJA. REVI-
 ZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA-BEZPLAT-
 - - NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - - -

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima
 Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama.
 Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste.
 Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će
 imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe.
 se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

**Velika tvornica tjestenine
 i mlinice za raznu hranu.**

Pomoću najmodernijeg motora
 proizvadjja svake vrsti ovog je-
 stiva od najboljeg marsejskog
 griza kao i od dobrog i najfinijega
 ::: pšeničnoga brašna. :::

**Tvrđka Ivan Šupuk i brat
 Šibenik**

SINGER

„66“

— ŠIVAČI STROJ —
 NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.

SINGER

- - ŠIVAČI STROJEVI - -
 SINGER MOGU SE DOBITI
 SAMO U NAŠIM VLASTITIM
 DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER A. D. ZA ŠIVAČE STROJEVE
 ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se badava i franko.

Krvati! Pomozite „Družbu sv. Ćirila i Metoda“!

NAJBOLJI NAMJEŠTAJI SNAGE

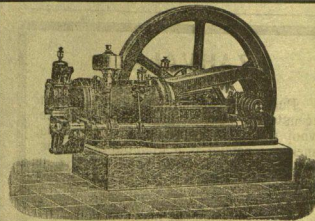
kao što su motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno i sirovo ulje, na mršavi plin,
 za obrt. poljodjelske i električne namještaje snage proizvodja

Draždjanska tvornica

- - motora na plin - -

(A. G. Dresdner Gasmotoren-Fabrik)

Tražite cjenike i proračune badava.
 Dopisivanje hrvatski, talijanski, njemački i slovenski.

Isključivo glavno predstavništvo, kamo valja upravitli sve upite:

EMANUEL i OSKAR KRAUS

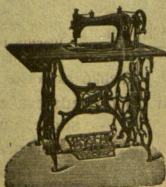
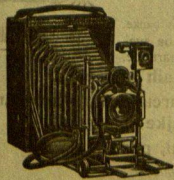
Tehnička poslovica TRST, Via San Nicolo 2/c.

Knjižara i papirnica

Ivana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, talijanskih i
 francuzkih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisacih sprava, trgovačkih knjiga,
 uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na sve
 hrvatske i-strane časopise uz originalnu cionu sa tačnim i brzim dostavljanjem
 u kuću — Velika zalaha svakovrstnih toplomjera, cviker-naočala od najbolje vrsti
 leća u svim gradacijama.

Vanjske-naručbe obavlja kretom pošte.

Skladište fotografskih aparata i svih nuzgrednih potrebština. — Preuzimlje naručbe
 svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih
 šivačih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. KRSTELJ i drug - ŠIBENIK)

IZRADJUJE SVE TISKARSKKE PO-
 SLOVE VRLO UKUSNO, A UZ NAJ-
 - - UMJERENIJE CIENE. - -